

Предмет: Основи правових знань.

Професія: « Оператор швацького устаткування. Швачка.»

План відкритого уроку.

Тема програми: Право – соціальна цінність, складова частина загальнолюдської культури.

Тема уроку:Права і свободи людини в демократичному суспільстві.

Мета уроку:

- **дидактична:** дати уявлення про поняття «права і свободи людини», види прав і свобод людини, міжнародні документи з прав людини та прав дитини; пояснити значущість і актуальність документів з прав людини для забезпечення сучасного захисту прав і свобод особистості; ознайомити з основними правовими документами в галузі прав людини;
- **розвиваюча:** розвивати уміння коментувати та аналізувати юридичні тексти; шукати необхідну інформацію; розвивати уміння аргументовано висловлювати свою точку зору та практичні навички роботи з нормативно-правовими актами;
- **виховна:** виховувати пріоритет загальнолюдських цінностей, активну життєву позицію, патріотизм, гуманізм, гендерну толерантність; виховувати повагу до Законів України та любов до Батьківщини; виховувати вміння захищати свої права цивілізованим шляхом.

Тип уроку: комбінований.

Форма проведення: урок - лекція з використанням інтерактивних методів.

Використані прийоми та методи: робота з нормативно-правовими документами, відкритий мікрофон, міні-проект, випереджувальне завдання, відео-ряд, робота з правовою термінологією, вправа «Повітряна куля», евристична бесіда, вправа «У мене є права на...», робота з підручником, міні-диспут, прийом «Ідентифікація» розповідь.

КМЗ: підручник, Конституція України, витяги нормативно-правових актів, ватмани, фарби, роздатковий матеріал, схеми, таблиці.

Основні терміни і поняття: права людини, права дитини, обов'язки людини.

Міжпредметні зв'язки: історія, література

Компетенції, на формування яких направлений урок:

- ✓ **Навчально-пізнавальна компетенція** – знаходження, переробка, використання інформації для вирішення навчальних завдань;
- ✓ **Комунікативна** – усна і письмова комунікації;
- ✓ **Інформаційна** – обробка інформація;
- ✓ **Компетентність самоосвіти та саморозвитку** – порівняльний аналіз понять, юридичних термінів, встановлення та аналіз причинно-наслідкових зв'язків, визначення головного та другорядного;
- ✓ **Соціальна** – організація спільної праці, проведення роботи в групах. Використання конкретних життєвих ситуацій для навчання.

ХІД УРОКУ

1. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ.

- ✓ Перевірка наявності слухачів на уроці.
- ✓ Перевірка готовності слухачів до уроку (наявність конспектів, навчальних посібників).

2. ВІДТВОРЕННЯ ТА КОРЕКЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ.

БЕСІДА ЗА ЗАПИТАННЯМИ:

→ Основними джерелами права є -

- 1) правовий звичай;
- 2) правовий (судовий, адміністративний) прецедент;
- 3) нормативноправовий договір;
- 4) нормативноправовий акт.

→ Закон – це.....

нормативно-правовий акт вищої юридичної сили, що регулює найважливіші суспільні відносини шляхом встановлення загальнообов'язкових правил (норм), прийнятий в особливому порядку законодавчим органом, або безпосередньо народом.

→ Законодавство – це.....

сукупність усіх нормативно-правових актів, що діють в державі.

→ Форми систематизації законодавства -

- облік законодавства;
- інкорпорація законодавства;
- консолідація законодавства;
- кодифікація законодавства.

→ Правомірна поведінка – це.....

це вольова поведінка суб'єкта права (дія чи бездіяльність), яка відповідає приписам правових норм, не суперечить основним принципам права і гарантується державою.

→ Правопорушення – це.....

це неправомірне (протиправне) суспільно-шкідливе винне діяння (дія чи бездіяльність) деліктоздатної особи, за вчинення якого особа може бути притягнута до юридичної відповідальності

→ Юридична відповідальність – це.....

застосування до винної особи примусових заходів за вчинене правопорушення.

→ Конституція – це.....

Основний Закон, що закріплює суспільний і державний устрій країни, функції органів державної влади, основні права та обов'язки громадян.

ІІІ. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Добре, трішки згадали що ми вчили на попередніх уроках. Сьогодні ми продовжимо вивчати тему вивчення якої ми розпочали на минулому уроці. Тема нашого сьогоднішнього уроку звучить так: «Права і свободи людини в демократичному суспільстві.»

І звичайно, як і майже на кожному нашому уроці - проблемне питання. До якого ми з вами повернемося коли? ... Правильно - в кінці уроку.

Проблемне питання: «Чи можлива повна реалізація прав і свобод людини без виконання обов'язків?» (записано на дошці)

IV. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ:

ПЛАН.

- 1) Що таке права і свободи людини.
- 2) Класифікація прав і свобод людини.
- 3) Міжнародні акти про права людини та дитини.
- 4) Обов'язки людини.

1. Отже, сьогодні на уроці ми будемо говорити про права і свободи людини. Адже ми живемо у добу переходу від безправ'я до утвердження поваги до гідності особистості. Головним завданням на сьогодні для будь-якої держави, в тому числі насамперед і для України, є забезпечення прав і свобод людини, гарантій життя, добробуту та охорони здоров'я. Як ми знаємо, «Той хто не знає свого минулого, не має майбутнього», тому ми повинні вивчати нашу історію, слідкувати за подіями дня сьогоднішнього. Адже права людини у сучасному світі – це не просто актуальна тема для дискусій, це проблема, вирішення якої стоїть у центрі практичної діяльності міжнародного співтовариства.

Так як не може бути організованого, цивілізованого життя без поваги до людини, її прав, свобод і потреб. *(Розповідь з елементами евристичної бесіди)*

Людина, особа, громадянин, індивід – має бути найважливішою цінністю будь-якого суспільства.

Скажіть, до кого, як правило, ми звертаємося, коли заболіли, або в разі апендициту?... звичайно до лікаря. Тому окрім того, що ми будемо говорити про права і свободи людини ми ще й визначимося, кому довіряти, кого запитувати та в кого просити допомоги, якщо ваші права було порушено.

1) Що таке права і свободи людини

Тож давайте спробуємо перерахувати, які права ви знаєте за допомогою такого алгоритму «Я... у мене є право на...»

А які права звучали найчастіше? ... *(слухачі повторюють ті права, які найчастіше були повторені)* Чому? Так, дійсно, тому що без них ми не можемо повноцінно жити. *(на дошці за допомогою повітряної кулі зображено основні права людини)* *(Вправа «Повітряна куля»)*

Ми дійсно дуже часто говоримо «я маю право», або «у мене є право на...», а що ж таке права людини? Ми з вами зараз запишемо в зошит.

(Робота з термінами)

Права людини – це певні можливості особи, що необхідні для її існування та розвитку в певних конкретних умовах .

А права дитини? Кого ми називаємо «дитиною»?... (слухачі висловлюють свої міркування). Отже,

Права дитини – це спеціальні можливості, необхідні людині віком до 18 років для існування та досягнення зрілості .

Але тема нашого уроку звучить «Права і свободи людини», а що означає поняття «свободи людини», та чи є різниця між правами і свободами людини ви дізнаєтеся і розповісте мені попрацювавши з підручником. Відкрийте сторінку 45, знайдіть абзац, який розпочинається словами «В юридичній науці...», прочитайте та проаналізуйте наведений в підручнику матеріал (слухачі працюють з підручником). Так що ж таке «свободи людини»? (слухачі розмірковуючи відповідають) А що саме ми можемо віднести до свобод людини? (слухачі відповідають). Підбиваючи підсумок всьому сказаному, ми можемо сказати, що **права людини** – це все те, що держава повинна гарантувати і захищати, а **свободи** – це все те, у що держава не має права втручатися. (Робота з підручником)

Ще в юридичній, правовій термінології є таке поняття, як «конституційні права і свободи». Як ви думаєте, чому?... (слухачі розмірковуючи відповідають). Так, саме тому, що права і свободи записані в КУ говорять «конституційні права людини». (Евристична бесіда)

З'ясувавши та проаналізувавши що є права і свободами людини, та яка між ними різниця, давайте спробуємо виконати швиденько, ну скажімо «міні-проект». Для цього розділіться на 3 групи – по рядах. Уявіть, що саме ваша група відкрила зовсім нову країну, де раніше ніхто не жив і де немає ні законів, ні зовсім ніяких правил. Ваше завдання – за 3 хв. в першу чергу - дати назву своїй країні та записати 10 на вашу думку, найнеобхідніших прав людини, естетично оформивши свою роботу. Обрати капітана, який презентує всім нам ваш міні-проект. Завдання зрозуміло всім? (працюють над міні-проектом).

Встановивши права і свободи ваших країн, скажемо що всі ті права, про які ми з вами говорили, і ті, що ви презентували в своїх роботах, можна класифікувати.

2. 3 урахуванням міжнародних правових актів і стандартів, загальнолюдських вимірів, складений II розділ КУ «Права, свободи і обов'язки людини і громадянина», згідно цього права класифікуються на: (на дошці)

(Розповідь з використанням демонстраційного матеріалу)

- 1) Політичні права і свободи;
- 2) Культурні;
- 3) Особисті;
- 4) Екологічні;
- 5) Економічні;
- 6) Соціальні.

На основі ваших проектів, давайте спробуємо класифікувати написані вами права (*працюємо над створеними проектами – слухачі намагаються віднести права до певного виду класифікації, викладач – коментує*).

3. Ви справилися з цим завданням, але нам потрібно з'ясувати які саме нормативно-правові акти гарантують нам ці права. Всі раніше перераховані вами права і свободи містяться і гарантуються:

- КУ (прийнята 28 червня 1996 року)
- Конвенція про права дитини (1989р.)
- Загальна декларація прав людини (1948р.)
- Європейська конвенція про захист прав людини і основних свобод (1950р.)
- Декларація про захист прав дитини (1959 р.)

А перед вами деякі із перерахованих нормативно-правові акти, з ними ми й будемо зараз працювати. Для цього весь клас розділиться на 4 групи. У кожній групі витяг з певного нормативно-правового документу: (*робота з нормативно-правовими документами*)

I група – Конституція України

II група - Загальна декларація прав людини

III група - Конвенція про права дитини

IV група - Європейська конвенція про захист прав людини і основних свобод
(*Робота з таблицею*)

Ви бачите таблицю і алгоритм роботи:

наприклад: Право на життя: стаття____, згідно _____, відноситься до _____.

Права людини	КУ	Конвенція про права дитини	Загальна декларація прав людини	Європейська конвенція про захист прав людини і основних свобод
Право на життя	Ст..27	Ст..6	Ст..3	Ст..2

Право на повагу гідності	Ст..28		Ст..1	Ст..13
Право на громадянство	Ст..25	Ст..7 п.2., ст..8	Ст..15	
Право на свободу і недоторканість	Ст..29		Ст..19	Ст..5
Право на шлюб	Ст..51		Ст..16	Ст..12
На освіту	Ст..53	Ст..28	Ст..26	

4. Ми з вами попрацювали з основними нормативно-правовими документами в сфері прав людини. Ми дуже часто говоримо про свої права, і навіть іноді перелічуємо ті, яких у нас немає, але не рідко ми забуваємо про свої обов'язки, адже наші права невід'ємні від обов'язків. Якщо говорити про обов'язки в загальному людини, то це в першу чергу:

- Обов'язок захищати Вітчизну, незалежність та територіальну цілісність
- Обов'язок шанувати державні символи
- Обов'язок берегти природу і культурну спадщину
- Обов'язок сплачувати податки і збори, встановлені законом
- Обов'язок неухильно дотримуватися КУ
- Здобуття повної загальної середньої освіти

Але окрім загальнодержавних обов'язків, наприклад, сім'ї. Та не варто забувати, що певні обов'язки є і в навчальних закладах.

1. Виконувати домашнє завдання.
2. Приносити на урок все необхідне приладдя.
3. Забороняється палити та вживати алкогольні напої на території закладу.
4. Не можна приносити сірники та вогнебезпечні речовини.
5. Не можна жувати гумку та користуватися плеєрами під час уроку.
6. Забороняється вживати лайливі слова.
7. Дбайливо ставитися до приладдя.
8. Поважно ставитися до викладачів.
9. Поважати права інших.
10. Поважати право власності кожного.
11. Дотримуватися правил безпеки.

V. ЗАКРІПЛЕННЯ МАТЕРІАЛУ:

Добре, а зараз давайте згадаємо, про що ми сьогодні говорили на уроці?.. Що ж, я маю надію що ви з легкістю впораєтесь і з таким завданням. Увага на дошку. Перед вами одна частина таблиці з класифікацією прав людини, а друга частина – з певними правами і свободами. А на партах у кожного з вас по 5

жовто-блакитних літер. Нам з вами зараз потрібно правильно їх співвіднести (зачитую – слухачі піднімають літери, вчитель коментує) (Робота з таблицею)

Проблемне питання

А зараз давайте повернемося до нашого проблемного питання: Чи можлива повна реалізація прав і свобод людини без виконання обов'язків? Висловіть свою точку зору. (слухачі виловлюють свої думки)

VI ПІДСУМОК УРОКУ:

Я маю надію, що всі зрозуміли – повна реалізація прав і свобод людини просто не можлива без виконання своїх обов'язків. І бажаю, щоб епіграф нашого уроку був в деякій мірі – девізом вашого життя.

VII ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ:

1. Що ж, сьогодні на уроці працювали всі, але звичайно, хтось був більш активним, а хтось – менш, та ви не забувайте про те, що у нас не останій урок нового розділу, і тому хто сьогодні не отримає оцінки – обов'язково їх отримає на наступних уроках. Виставлення та короткий коментар оцінок.

2. Опрацювати матеріал уроку, засвоїти визначення основним термінам.

Розробка відкритого уроку
з предмету « Основи правових знань»
професія « Оператор швацького устаткування. Швачка».
на тему:

«Права і свободи людини в демократичному суспільстві. »

Розробив викладач:

Шевчук І.І.

Розглянуто і схвалено
на засіданні метод комісії
професій швейного напрямку
Протокол № від р.
Голова методичної комісії
_____ В. М. Шевченко

